LIT.: K. Prijatelj, Arte croata (katalog), Pordenone 1972. — V. Maleković, Raul Goldoni (katalog), Zagreb 1974. — T. Maroević, Skulptura Raula Goldonija (katalog), Zagreb 1980. — V. Maleković, Bronca Raula Goldonija, Vjesnik, 19. VI. 1980. — Z. Rus, Apstraktne tendencije u Hrvatskoj 1951—1961 (katalog), Zagreb 1981. — Raoul Goldoni (katalog), Zagreb — Luzern — Wien — Essen 1984. T. Ln.

GOLIJANIN, Grujo, arhitekt (Sarajevo, 20. VI. 1941). Diplomirao je na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1965 (M. Kauzlarić). Projektira javne, stambene i spomeničke objekte. Polazi od funkcionalističkih načela, naglašavajući simboličko-ekspresivne vrijednosti oblika. Autor je samostana karmelićanki (1972) i poslovno-stambene zgrade u Vončininoj ulici (1981) u Zagrebu; po njegovu se projektu izvodi Kulturni centar »Dubrava« u Zagrebu. Sudjeluje na natječajima za hotel »Horizont« u Vrsaru (1979, I. nagrada) i za rješenje trga Slavija u Beogradu (1982, I. nagrada). Održao je samostalne izložbe u Zagrebu (»Projekti«, 1970. i »TV teatar«, 1975). Objavljuje stručne i polemičke tekstove u listovima i časopisima.

GOLIK, Julije, arhitekt (Zagreb, 3. I. 1930). Diplomirao na Tehničkome fakultetu u Zagrebu 1954 (M. Kauzlarić). Bavi se projektiranjem stambenih zgrada, turističkih naselja i poslovnih zgrada. Važnija su mu ostvarenja: stambene zgrade u Cvjetnom naselju (1963), Nazorovoj ul. (1964) i u Aveniji Vukovar (1967) u Zagrebu; društveni dom u Požegi (1966), turističko naselje Valalta u Rovinju (1968—75), poslovna zgrada Fonda za ceste u Vončininoj ul. u Zagrebu (1975), Tvornica računskih strojeva u Velikoj Gorici (1979) te adaptacija zgrade Školske knjige u Masarykovoj ul. u Zagrebu (1980). Sudjelovao je na natječaju za naselje Dugave u Zagrebu (1976, II. nagrada).

LIT.: I. Maroević, Arhitektura 70-ih godina u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1982, str. 37. J. M. M.

GOLOGORICA, selo u sr. Istri, I od Pazina. Glavna se ulica, uz koju su nanizane stambene zgrade, proširuje u središnji trg koji je, zajedno s još očuvanim ostacima ist. zida s ulaznim vratima (poslije pregrađenim), oblikovao četvrtastu shemu srednjovj. feudalnoga središta. Naseljem dominira crkva Sv. Petra s odijeljenim zvonikom, podignuta u XVII. st. na mjestu srednjovj. sakralne građevine, od koje su se sačuvali kamena plastika Imago pietatis iz 1466. te gotički ostenzorij i kalež iz XV. st. U selu je ladanjska kuća De Franceschija (pročelje iz XVIII. st.). Pred ulazom u selo u romaničkoj crkvici Sv. Marije nalaze se gotičke freske nepoznatoga pučkoga majstora (oko 1400, Poklonstvo Triju kraljeva).

LIT.: Inventario degli oggetti d'arte d'Italia, V, Provincia di Pola, Roma 1935. — *B. Fučić*, Istarske freske, Zagreb 1963. Ma. Š.

GOLTZ, Alexander Demetrius, austr. slikar (Püspökladány, 25. I. 1857 — Beč, VII. 1944). Učenik O. Seitza u Münchenu i A. Feuerbacha u Beču. Putuje Italijom i Balkanom, boravi u Parizu i Beču. Slika pejzaže, portrete, zidne slike te radi scenske skice za njem. i austr. kazališta, a također i za zagrebačko. Autor je zidnih slika na stropu u gledalištu Hrvatskoga narodnoga kazališta u Zagrebu, izvedenih 1895.

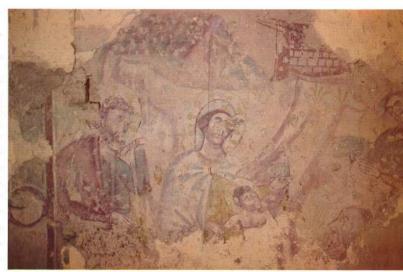
GOLUBIĆ, selo nedaleko od Knina. Kraj parohijske crkve otkriveno je starohrv. groblje. Tu je u IX/X. st. postojala i starohrv. crkva, što potvrđuju dijelovi unutrašnjega namještaja, ukrašeni pleternom ornamentikom. Na Stolića njivi u jednom je grobu nađen zlatni nakit mediteransko-biz. obilježja s poč. VII. st.

LIT.: F. Bulić, Hrvatski spomenici u kninskoj okolici..., Zagreb 1888. – S. Gunjača, Trogodišnji rad Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika, SHP, 1960.

GOLUBOVEC → STUBIČKI GOLUBOVEC

GOMBOŠ, Stjepan, arhitekt (Sombor, 10. III. 1895 — Zagreb, 29. IV. 1975). Arhitekturu diplomirao na Visokoj tehničkoj školi u Budimpešti 1921. Radio 1922—24. kod R. Lubinskog a od 1931. kod H. Ehrlicha, surađujući na projektima za Nadarbinu zagrebačke nadbiskupije, Union banku u Beogradu i Obrtnu banku u Zagrebu. U razdoblju 1931—41. projektira u suradnji s M. Kauzlarićem; zajedno sudjeluju na izložbama »Zemlje«. Za vrijeme II. svj. r. interniran u Italiji, potom ravnatelj projektnoga biroa (1946—51). God. 1950—54. nastavnik na Tehničkome fakultetu u Zagrebu i direktor APZ »Plan« (1951—62).

Samostalno je projektirao stambenu zgradu Bratimske blagajne u Ulici kneza Mislava 18 i 20 (1929) i izveo adaptaciju kavane »Međulić« u Ilici (1930). U suradnji s M. Kauzlarićem realizira stambene kuće u Petrinjskoj ul. 11 (1932), Maksimirskoj ul. 4 (1933), Ul. kneza Borne 1a (1934), Boškovićevoj ul. 24 (1935), Brešćenskoga ul. 7 (1938), na Svačićevu trgu 12 (1940) i stambeno-poslovnu zgradu u Zvonimirovoj ul. 17 (1938), sve u Zagrebu, te zgradu Okružnoga ureda (1936) u Dubrovniku. Izgradili su niz vila u Zagrebu: Novakova ul. 15 (1932) i 24 (1936), Zamenhofova ul. 9

GOLOGORICA, Poklonstvo Triju kraljeva, detalj freske u crkvici Sv. Marije

(1936) i Nazorova ul. 52 (1937), te na Hvaru, Korčuli (1933) i Koločepu (1938). Među njihovim uspjelim rješenjima su adaptacija kavane »Corso« (1933) u Zagrebu, a osobito Gradske kavane (1933) te vile »Argentina« (1937) u Dubrovniku. Važniji su im zajednički natječajni projekti za Židovsku bolnicu (1931), zgradu Gradskih poduzeća (1932), radničke ustanove (1932), uredsku zgradu na Griču (1939) u Zagrebu; za trg Pile (1933), obalni put (1933) i hotel na Lapadu (1938) u Dubrovniku te za sudsku palaču (1939) u Splitu.

Projekti Gomboša i Kauzlarića važan su doprinos hrvatskoj modernoj arhitekturi između dva svj. rata. Osobitu pozornost posvećuju konstruktivnim i funkcionalnim elementima arhitekture, jasnom volumenu i čistim plohama. U poslijeratnom razdoblju G. projektira pretežno objekte industrijske arhitekture. Projektirao je tvornicu »Rade Končar« (s M. Kauzlarićem), Tvornicu parnih kotlova, tvornice »Prvomajska« u Zagrebu, »Đuro Đaković« u Slavonskome Brodu, »Florijan Bobić« u Varaždinu, tvornicu pokućstva u Novoj Gradiški, polivinilklorida u Kaštel-Sućurcu te više tvornica celuloze i papira. — Stručne rasprave o arhitekturi objavljivao je u časopisima »Čovjek i prostor«, »Arhitektura«, »Naše građevinarstvo«.

LIT.: Ž. Čorak, Arhitektura, u katalogu: Kritička retrospektiva »Zemlja«, Zagreb 1971. — T. Premerl, Nagrade Vladimir Nazor za životno djelo. Stjepan Gomboš, ČIP, 1971, 9. — Z. Kolacio, Arhitekt Stjepan Gomboš, ČIP, 1975, 12. — T. Premerl, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1989. — Arhitektura u Hrvatskoj 1945—1985, Arhitektura, 1986, 196—199. T. Pl.

GOMIRJE, selo SZ od Ogulina. Na posjedu Frankopana spominje se 1602. drvena crkva s jedinim manastirom na području karlovačkoga vladičanstva. General Vuk Krsto Frankopan Tržački podignuo je 1621. uz manastir kulu 1719. pretvorenu u zvonik uz koji je prigrađena crkva (posvećena 1730). U Gomirju je monah Simeon Baltić, vodio slikarsku radionicu u kojoj su se slikale ikone za pravosl. crkve u Lici. Važnost te slikarske radionice više je kulturno-pov., negoli umjetnička.

S. GOMBOŠ, stambena zgrada Bratimske blagajne u Zagrebu

